

Висновки. Мале підприємництво посіло центральне місце в економіці розвинених країн, сприяло створенню середнього класу, освоєнню нових ринків та виходу на якісно новий рівень розвитку. Досягти цього вдалося завдяки виваженій та послідовній державній підтримці. Урахування світового досвіду підприємницької діяльності та потреб сучасної економіки дає підстави запропонувати такі рекомендації для України щодо побудови механізму управління розвитком малого підприємництва з метою подальшої їх імплементації в практичну діяльність: удосконалення правового поля, формування системи кредитних пільг, гарантування повернення вкладів, фінансова підтримка інноваційного підприємництва, підвищення капіталізації підприємств, підтримка програм підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня населення, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, лібералізація податкового законодавства.

Література

1. Кредити для малого бізнесу: усе-таки реальність? [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.news.finance.ua/ua/~2/0/all/2011/04/10/234460>
2. Гоголь Т.А. Світовий досвід розвитку малого бізнесу та його адаптація в Україні / Т.А. Гоголь // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – Сер.: Економічні науки. – 2010. – № 46. – С. 67-72.
3. Joseph Picard Small business aid bill stalls in Senate // International business Times. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.ibtimes.com/articles/39520/20100729/senate-smallbusiness-banks.htm>.
4. Арсюхин Е. Почему малый бизнес дает половину ВВП США и с трудом пробивается в России? / Е. Арсюхин // Российская Бизнес-газета. – 2007. – № 524.
5. Анішина Н. Визначення пріоритетів створення нових робочих місць / Н. Анішина // Україна: аспекти праці. – 2001. – № 7. – С. 8-13.
6. У Донецьку укладено багатосторонню угоду про взаємодію у підтримці малого й середнього бізнесу // Урядовий кур'єр. – 21 жовтня 2011.
7. Досвід Німеччини дасть змогу поліпшити підтримку розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article.jsessionid=80F7916D069386CE271FA39749052262?art_id=55608&cat_id=37571
8. Калмиков О.В. Оцінка розвитку малого бізнесу в провідних країнах світу / О.В. Калмиков. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.viem.edu.ua/konf/art.php?id=0406>
9. Рибчак В.І. Світовий досвід державного регулювання підприємств малого бізнесу / В.І. Рибчак // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2006. – Вип. 16.1. – С. 441-446.
10. Хандурін М. Мале підприємництво – місточок до громадянського суспільства / М. Хандурін // Дзеркало тижня, 27 березня. – 2004. – № 12.
11. "Група восьми" в цифрах. 2009. Стат. сб. / Росстат. – М., 2009. – 131 с.
12. Шмігельська З.К. Зарубіжний досвід управління інноваційною діяльністю малих і середніх підприємств та можливості його адаптації в ринковій економіці України / З.К. Шмігельська // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 2(3). – С. 119-128.
13. Колісник Г.М. Соціально-економічна ефективність підтримки малого підприємництва в Україні та світі / Г.М. Колісник // Науковий вісник УкрДПТУ : зб. наук.-техн. праць. – Львів : Вид-во УкрДПТУ. – 2004. – Вип. 14.4. – С. 202-211.
14. Кішак В.В. Розвиток малого та середнього підприємництва: досвід Польщі, Угорщини, Чехії / В.В. Кішак // Актуальні проблеми економіки : науковий економічний журнал. – 2009. – № 5. – С. 26-33.
15. Заярна Н.М. Міжнародний досвід підтримки малого бізнесу та сучасні українські реалії / Н.М. Заярна // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.1. – С. 198-202.
16. Чехія: модель ідеального малого бізнесу // В курсє. – 26 листопада, 2010. – 232 с.
17. Raport o stanie sektora ma ych i srednich przedsiebiorstw w Polsce w latach 2008-2009. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.parp.gov.pl/files/74/81/380/9282.pdf>.

18. Коляденко Д.Л. Роль малого бізнесу в регіональній економіці / Д.Л. Коляденко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 1, т. 2. – С. 228-231.
19. Галан Н.І. Системи державної підтримки малого та середнього бізнесу в розвинутих країнах / Н.І. Галан : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. – К. : Вид-во КНЕУ, 2006. – 20 с.
20. Климова І.Г. Методи та інструменти фінансово-кредитного механізму державної підтримки інноваційної сфери у країнах з ринковою економікою / І.Г. Климова // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 2. – С. 29-32.
21. Васильєва Л.М. Розвиток малого підприємництва в зарубіжних країнах / Л.М. Васильєва // Держава та регіони. – 2010. – № 2. – С. 55-58.

Пихняк Т.А. Организационно-экономический механизм государственного управления предприятиями малого бизнеса: мировой опыт и уроки для Украины

Проанализирован и обобщен мировой опыт государственного управления развитием малого предпринимательства. С учетом мирового опыта предпринимательской деятельности и потребностей современной экономики предложены рекомендации для Украины относительно построения механизма управления развитием малого предпринимательства с целью последующего их приложения в практической деятельности.

Ключевые слова: предпринимательская деятельность, малое предпринимательство, государственное управление, регуляция, стимулирование.

Pikhnyak T.A. Organizational and economic mechanism of state administration of small business enterprises: world experience and lessons for Ukraine

World experience of state administration development of small enterprise is analysed and generalized. Taking into account world experience of entrepreneurial activity and necessities of modern economy recommendations are offered for Ukraine in relation to the construction of mechanism of management development of small enterprise with the purpose of their subsequent application in practical activity.

Keywords: entrepreneurial activity, small enterprise, state administration, adjusting, stimulation.

УДК 336.71:336.242:65 Здобувач М.Є. Яремчук¹ – Університет банківської справи Національного банку України, м. Київ

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕРЕЖЕВОЇ СТРУКТУРИ БАНКІВ В УКРАЇНІ У КРИЗОВИЙ ТА ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОДИ

Досліджено проблему оптимізації банками України своїх мережєвих структур у кризовий та посткризовий періоди, проаналізовано стан мереж банківських установ протягом 2009-2010 рр., наведено та обґрунтовано чинники, які впливають на процеси оптимізації мереж банків, врахування впливу яких дасть змогу забезпечити більш оптимальну структуру мережі.

Ключові слова: банк, мережа, точки продажу, процес оптимізації.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку банківської системи ключовою проблемою банків є формування відповідного рівня витрат, який забезпечив би утримання конкурентних позицій на регіональному та державному ринках банківських послуг.

¹ Наук. керівник: проф. Р.А. Слав'юк, д-р екон. наук – Львівський університет банківської справи

Пошук шляхів щодо оптимізації мережевих структур банків є однією з найважливіших складових, що забезпечує ефективне функціонування банку та отримання необхідного рівня доходу, особливо в кризовий період, який вимагає детальної оцінки рівня витрат банку. Проте, окрім оцінки рівня витрат, дуже важливим для банків є правильно оцінити всі можливі чинники впливу на процес оптимізації їхніх мережевих структур.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Проблеми розвитку, аналізу, оптимізації мережі банками України досліджували зарубіжні та вітчизняні вчені. Різні аспекти цього питання розглядали Т.В. Стринковська, М.А. Поливана, А.М. Вітряк, Д.В. Завадська, Н.І. Костіна, К.С. Мальярчук, Д. Гриньков. Проте в Україні практично немає наукових розробок щодо побудови та функціонування мережевих структур банків.

У своїх дослідженнях ми підтримуємо думку вітчизняних науковців про те, що вплив світової фінансової кризи наочно продемонстрував нездатність вітчизняної банківської системи протистояти її викликам, мобільно пристосовуватись до постійно змінюваних ринкових умов і проявив потенційні ризики її дестабілізації [1].

З огляду на це, питання дослідження причин і наслідків глобальних фінансових криз на банківський сектор України на сьогодні є надзвичайно актуальним. Тобто банки повинні бути готові до кризових процесів в економіці, при цьому мережа банку має бути спрямована на відповідність очікуванням бізнесу конкретного регіону та продуктова політика має носити регіональний характер, тобто відповідати потребам клієнтів. При цьому потрібно чітко налагодити процес управління мережею і зокрема прорахувати витрати на утримання даної мережі.

Мета роботи – дослідження загальних тенденцій оптимізацій мереж банками України в кризовий та посткризовий періоди та визначення чинників, що впливають на цей процес.

Виклад основного матеріалу. Для вітчизняних банків є притаманним формування достатньо великих мережевих структур. Станом на 01.01.2011 р. в Україні зареєстровано 195 банків (з них мають банківську ліцензію та здійснюють банківську діяльність 175 банків). Станом на 01.01.2011 р. в Україні діє 746 філій та 20 014 відділень [3, 4].

Найбільшу мережу серед банків мають Ощадбанк – 5 996 (28,9 % від загальної кількості по сектору), Приватбанк – 3187 (15,4 %) та Райффайзен Банк Аваль – 968 (4,7 %). ПАТ "КРЕДОБАНК" з кількістю установ 140 одиниць посідає 25 місце (0,7 % від загальної кількості по сектору) серед українських банків, що загалом корелює з позиціями Банку в секторі за іншими показниками роздрібногo ринку (депозити фізичних осіб, кількість карток). Рейтинг українських банків за кількістю банківських установ станом на 01.01.2011 р. (без урахування банків, що перебувають у стадії ліквідації) наведено у табл. 1.

За 2010 р. регіональна мережа українських банків скоротилася на 547 установ або на -2,6 % (за період з 01.10.2008 р. регіональна мережа українських банків скоротилася на 2 389 установи або на -10,3 %). В той же час,

цілий ряд банків скорочували кількість установ значно вищими темпами, що вимірюються десятками відсотків. До таких відносять і ряд банків із іноземним капіталом: БГ Банк (-69 %, з 35 до 11 установ), Промінвестбанк (-51 %, з 602 до 296), Сведбанк (-41 %, з 156 до 92), Форум (-32 %, з 285 до 194). Детальну інформацію щодо зміни кількості установ наведено у табл. 2, 3.

Табл. 1. Банки-лідери за кількістю установ (філій + відділення)

№	Банк	Загальна кількість підрозділів на 01.01.2011 р.	Частка у банківському секторі, %
1	ОЩАДБАНК	5996	28,88
2	ПРИВАТБАНК	3187	15,35
3	РАЙФФАЙЗЕН АВАЛЬ	968	4,66
4	УКРСИББАНК	731	3,52
5	НАДРА	537	2,59
6	ІМЕКСБАНК	464	2,24
7	УКРСОЦБАНК	444	2,14
8	ПРАВЕКС-БАНК	440	2,12
9	БРОКБІЗНЕСБАНК	384	1,85
10	СИГМАБАНК	378	1,82
11	ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	329	1,58
12	ПРОМІНВЕСТБАНК	296	1,43
13	УКРГАЗБАНК	279	1,34
14	ІНДЕКСБАНК	209	1,01
15	ЕКСПРЕС-БАНК	197	0,95
16	МЕГАБАНК	196	0,94
17	ФОРУМ	194	0,93
18	ОТП БАНК	187	0,90
19	КРЕДИТПРОМБАНК	184	0,89
20	ХРЕЩАТИК	167	0,80
21	ВТБ БАНК	163	0,79
22	ІНПРОМБАНК	163	0,79
23	ПІВДЕННИЙ	158	0,76
24	ВЕІБІ БАНК	150	0,72
25	КРЕДОБАНК	140	0,67
26	КИЇВСЬКА РУСЬ	136	0,66
27	ПУМБ	135	0,65
28	УНІВЕРСАЛ БАНК	133	0,64
29	ЕРСТЕ БАНК	133	0,64
30	АКЦЕНТ-БАНК	132	0,64
Разом по сектору		20014	100,00

Табл. 2. Питома вага закритих підрозділів

№	Банк	Відносна зміна к-сті підрозділів за 2010 р., %
5	БГ БАНК	-68,6
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	-50,8
8	СВЕДБАНК	41,0
12	ФОРУМ	-31,9
13	ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА	-27,4
14	МОРТРАНСБАНК	-22,0
16	ПРАВЕКС-БАНК	-20,7
22	КРЕДОБАНК	-14,6
26	ІМЕКСБАНК	-10,1
27	КИЇВ	-9,5

28	УКРСИББАНК	-9,4
30	ОТП БАНК	-8,3
31	ІНДЕКСБАНК	-6,3
33	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	4,2
34	НАДРА	-3,8
38	УНІКРЕДИТ БАНК	-3,2
40	УНІВЕРСАЛ БАНК	-2,9
46	ОЩАДБАНК	-1,6
101	УКРСОЦБАНК	0,5
102	УКРГАЗБАНК	1,1
103	ВТБ БАНК	1,2
104	ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	1,5
105	ПРИВАТБАНК	1,8
117	БРОКБІЗНЕСБАНК	9,4
128	ПЛЮС БАНК	18,8
131	ДЕЛЬТА	26,3
136	КРЕДИТ-ДНІПРО	44,0
141	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	90,5
145	АКЦЕНТ-БАНК	144,4
150	ПЛАТИНУМ БАНК	540,0
РАЗОМ ПО СЕКТОРУ		-2,6
По 60-ти банках, які скорочували мережу		-8,8
По 60-ти банках, які нарощували мережу		11,2

Примітка: станом на 01.01.2011 р. – без урахування банків, що перебувають у стадії ліквідації.

Табл. 3. Кількість закритих підрозділів

№	Банк	Абсолютна зміна кількості підрозділів за 2010 р.
1	ПРОМІНВЕСТБАНК	-306
2	ПРАВЕКС-БАНК	-115
3	ОЩАДБАНК	-96
4	ФОРУМ	-91
5	УКРСИББАНК	-76
6	СВЕДБАНК	-64
7	СИНТЕЗ	-62
8	ІМЕКСБАНК	-52
9	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	42
11	БГ БАНК	-24
12	КРЕДОБАНК	-24
13	НАДРА	-21
14	МОРТРАНСБАНК	-18
15	ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА	-17
16	ОТП БАНК	-17
18	ІНДЕКСБАНК	-14
27	УНІВЕРСАЛ БАНК	4
38	УНІКРЕДИТ БАНК	-2
129	УКРСОЦБАНК	2
130	ВТБ БАНК	2
148	ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	5
149	МЕГАБАНК	5
153	ПЛЮС БАНК	6
154	БАНК КІПРУ	6
167	ДЕЛЬТА	21
168	КРЕДИТ-ДНІПРО	22

170	ПЛАТИНУМ БАНК	27
172	БРОКБІЗНЕСБАНК	33
173	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	38
175	ПРИВАТБАНК	56
Разом по сектору		-547
По 50-ти банках, які скорочували мережу		-1166
По 60-ти банках, які нарощували мережу		691

Примітка: станом на 01.01.2011 р. – без урахування банків, що перебувають у стадії ліквідації

Привертає увагу той факт, що багато банків не лише не скорочували свою мережу, а навпаки – продовжували активно її розвивати. Це, зокрема, Платинум Банк (приріст 540 % – 27 установ), Дочірній банк ощадбанку Росії (приріст 90 % – 38 установ), Дельта Банк (приріст 26 % – 21 установа) та Брокбізнесбанк (приріст 9 % – 33 установи). Важливим елементом оптимізації процесів для українських банків було не лише лінійне скорочення кількості установ, але й створення більш плоскої структури управління власною мережею (табл. 4). Такі процеси виражені, насамперед, у скороченні числа балансових філій шляхом їх реорганізації у відділення. За 2010 р. загалом по банківському сектору кількість балансових філій скоротилася на 301 установи (або на -29 %).

Табл. 4. Зменшення кількості філій українськими банками за 2010 р.

Банк	Кількість філій		01.01.2010-01.01.2011	
	01.01.2010	01.01.2011	абсолютна зміна кількості філій	відносна зміна кількості філій, %
ФОРУМ	29	0	-29	-100,0
НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ	18	0	-18	-100,0
ВТБ БАНК	16	0	-16	-100,0
ІНДЕКСБАНК	7	0	-7	-100,0
БАНК КІПРУ	3	0	-3	-100,0
КРЕДИТ-ДНІПРО	2	0	-2	-100,0
КРЕДОБАНК	20	1	-19	-95,0
ІМЕКСБАНК	19	5	-14	-73,7
МОРТРАНСБАНК	8	5	-3	-37,5
ОЩАДБАНК	354	251	-103	-29,1
УКРСОЦБАНК	8	6	-2	-25,0
ХРЕЩАТИК	24	18	-6	-25,0
ПРОМІНВЕСТБАНК	145	112	-33	-22,8
БРОКБІЗНЕСБАНК	28	22	-6	-21,4
УКРГАЗБАНК	13	11	-2	-15,4
Разом по сектору	1 047	746	-301	-28,7

Примітка: станом на 01.01.2011 р. – без урахування банків, що перебувають у стадії ліквідації.

Як видно з табл. 4, найбільший прогрес у цій сфері за аналізований період досягли Индексбанк, Кредит-Дніпро, Національний кредит, Банк Кіпру, ВТБ Банк, Форум, які повністю позбулися балансових філій. Істотного прогресу досягли також Імексбанк (закрив 14 філій з 19-ти) та Промінвестбанк (33 філії з 145-ти). Найбільшу кількість філій закрити державний Ощадбанк – 103 філії, проте і надалі зберігає надлишкову кількість балансових установ – 251. На думку М.А. Поливанової та Т.В. Стринковської, підґрунтям економіч-

ної дестабілізації в Україні стали довготермінові системні суперечності: надмірна частка споживання та недостатні обсяги нагромадження в умовах нерозвиненості внутрішнього ринку, інституційна нерозвиненість фінансової системи та вузькість механізмів рефінансування банківської системи, несприятливі умови для довготермінового інвестування та концентрація експортної спеціалізації України на невеликій кількості товарних груп при зростанні відкритості економіки [5].

Ми підтримуємо це твердження і стверджуємо, що основними чинниками, що впливають на структуру мережі банку, є макроекономічні показники України та мікроекономічні показники потенціалу регіонів, політичні ризики, наявність стратегії діяльності Банку в пост кризовий період, наявність інвестицій, рівень конкуренції, оцінка потенціалу клієнтської бази, комплексна оцінка витрат функціонування мережі Банку.

Незважаючи на різне практичне значення впливу цих чинників на процес оптимізації мережі різних Банків, використання оцінки впливу цих чинників надало б змогу Банкам сформулювати оптимальний план оптимізації.

Висновки. Отже, можна зробити висновки, що економічна криза мала істотний вплив на розвиток банківської системи загалом. З одного боку, така ситуація в країні призупинила різкий розвиток мережі банків на місцевих ринках, а з іншого – змусила банки детально оцінити свої дистрибуційні мережі, а саме: детально оцінити свої витрати, доцільність та ефективність функціонування наявної мережі та глибоко вивчити структуру бізнесу на мікроринках, при цьому врахувавши вплив макроекономічних показників розвитку країни.

Отже, враховуючи ситуацію, яка склалася, банки змушені бути готовими до кризових процесів в економіці, при цьому мережа банку повинна бути спрямована на відповідність очікуванням бізнесу конкретного регіону та продуктова політика має носити регіональний характер, тобто відповідати потребам клієнтів.

Проте для забезпечення оптимальної структури мережі банку пропонуємо у формуванні плану оптимізації враховувати вплив чинників, запропонованих у цій роботі.

Література

1. Голуб Ю.О. Оцінка філіальної мережі банківських установ в період фінансової кризи / Ю.О. Голуб, Д.В. Завадська. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.rusnauka.com/9_KPSN_2011/Economics/1_84241.doc/htm-5 с.
2. Дмитрий Гриньков. Оптимизация филиальной сети / Гриньков Дмитрий. [Электронный ресурс]. – Доступный з <http://www.economic-ua.com/Business/22904>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. Банківський нагляд. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.bank.gov.ua/>.
4. Інформаційний портал про банки України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.bankstore.com.ua/>
5. Поливана М.А. Аналіз стану банківської системи України в період світової економічної кризи / М.А. Поливана, Т.В. Стринковська. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/48455.doc.htm-6 с.
6. Костіна Н.І. Багатофакторна модель оцінки привабливості населеного пункту для відкриття нового відділення Банку / Н.І. Костіна, К.С. Малиарчук // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, 2010. – № 1. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Вітряк А.М. Стратегічний аналіз розвитку філіальної мережі банку / А.М. Вітряк // Вісник Української академії банківської справи. – 2007. – № 2(23). – С. 95-98.

Яремчук М.Е. Оптимизация сетевой структуры банков в Украине в кризисный и посткризисный периоды

Исследована проблема оптимизации банками Украины своих сетевых структур в кризисный и посткризисный периоды, проанализировано состояние сетей банковских учреждений в период 2009-2010 годов, представлены и обоснованы факторы, влияющие на процессы оптимизации сетей банков, учет влияния которых даст возможность обеспечить более оптимальную структуру банковской сети.

Ключевые слова: банк, сеть, точки продажи, процесс оптимизации.

Yaremchuk M.E. Bank's branch network optimization in Ukraine in the crisis and post-crisis period

The issue of optimization by Ukrainian banks of their branch network in the crisis and post-crisis period had been analyzed, the situation of the network of banking institutions during 2009-2010 had been studied. There had been also presented and substantiated the factors that make influence on the optimization process. Consideration of the above mentioned factors will enable the implementation of the more optimal branch network.

Keywords: bank, bank network, bank branches, optimization process.

УДК 336.71.003.13 Аспір. В.В. Чаплига¹ – Університет банківської справи Національного банку України, м. Київ

ЗОВНІШНЯ ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКУ

Здійснено огляд методів оцінки ефективності діяльності банків з урахуванням ризику за допомогою показників RAPM та вказано на труднощі їх визначення зовнішніми відносно банку особами. Обгрунтовано можливість застосування методу аналізу волатильності ROE для зовнішньої оцінки ефективності діяльності банків з урахуванням ризику на основі опублікованих статистичних даних.

Ключові слова: метод, оцінка, ефективність, ризик, банк.

Вступ. Питання ефективності банків важливе як для економіки загалом, так і для банківських клієнтів. Ефективність банків має істотний вплив на економічну діяльність. Її значущість проявляється як на макро-, так і на мікроекономічному рівнях. Невисока ефективність банківської системи, звичай, супроводжується низькими темпами економічного зростання. На мікроекономічному рівні неефективність банків призводить до завищеної вартості фінансових операцій для клієнтів. Для оцінки фінансової ефективності банків використовують такі показники, як рентабельність використання власного капіталу, наприклад ROE (Return of Equity) або активів, наприклад ROA (Return On Assets).

Поряд із цим, вчені та економісти-практики [1-5; 7-9] наголошують на тому, що використання традиційних методів оцінки і порівняння ефективності, заснованих, переважно, на отриманих фінансових результатах (наприклад ROA, ROE та ін.), не дає повної картини "якості" оцінюваної діяльності. Очевидно, один і той же фінансовий результат може бути отриманий при прийнятті істотно різної величини ризику, і отримання того самого доходу при прийнятті можливо меншого ризику завжди є найкращим стратегічним

¹ Наук. керівник: доц. В.В. Рісін, канд. екон. наук – Львівський інститут банківської справи УБС НБУ